

ប្រវត្តិនៃថ្ងៃបុណ្យ Saint Valentin

សព្វថ្ងៃនេះ យើងគ្រប់ៗគ្នាយល់ឃើញថា Saint Valentin ជាថ្ងៃបុណ្យនៃ ពាណិជ្ជកម្ម, បង្កើតឡើងដោយឈ្មួញលក់ផ្កា ដោយសារបាត់បង់នូវកម្រៃ របស់ខ្លួន។ ប៉ុន្តែការពិត គឺវាផ្សេងពីនេះទៅវិញ លោកអ្នកអាចយល់បាន ដោយអាននូវរឿងខាងក្រោម៖

ដំបូងគួរបញ្ជាក់ថា ប្រវត្តិនៃ Saint Valentin គឺជារឿងដ៏ចំណាស់ដូចជារឿង Père Noël ឬ Santa Claus ដែរ តែគ្មានមជ្ឈដ្ឋានណាទទួលស្គាល់ទៀតផង។ ម្តងទៀតហើយ ទាំងអស់នេះបានចាប់ផ្តើមនៅទីក្រុងរ៉ូមប្រទេសអ៊ីតាលី ពីរបូប៊ី សតវត្សរ៍(ស.វ.) មុនយុគសម័យយើងបច្ចុប្បន្ន។ រាល់ថ្ងៃ ១៥ កុម្មៈ ពួករ៉ូមាំង ធ្វើពិធីបុណ្យ Lupercales ឧទ្ទិសចំពោះព្រះអាទិទេព Faunus ។ អាទិទេព Faunus ជាកូនចៅរបស់ Saturne(ស្មើនឹង Chronos របស់ក្រិក)។ Faunus ជា អាទិទេពការពារនូវហ្វូងសត្វ (ចៀម) នឹងពហុផលភាព ហើយហ្វូនុស ក៏វាយ ប្រហារផងដែរដល់ពពួកឆ្កែចចក(loups ឬ wolfs) ហើយដែលមានសម្មតិភាពថា Lupercus(lupus មានន័យថាឆ្កែចចក ជាភាសាឡាតាំង) ។ ជាញឹកញយ មាន រូបតំណាងដោយមានជើងនឹងស្មែងពពែ, អាទិទេពនេះត្រូវបានគេបញ្ចូលជាមួយ អាទិទេពPan នៅក្នុងទេវកថារបស់ជនជាតិក្រិក។

ថ្ងៃ ១៥ កុម្មៈ ពួកបព្វជិត Luperques ដែលគោរពអាទិទេព Faunus ចំនួន ១២ រូប(សុទ្ធតែជាក្មេងប្រុសជំទង់ៗ) បានជួបជុំគ្នានៅក្នុងគុហា Lupercal នៅ ជើងភ្នំ Palentin (ហើយដែលនៅទីនេះផងដែរដែល Remus នឹង Romulus ត្រូវ បានបំបៅដោះដោយមេឆ្កែចចក,នេះបើតាមរឿងព្រេង)។ បព្វជិតទាំង ១២ រូប ស្លៀកពាក់ដោយសំពត់ប៉ុងធម្មតា បានយកពពែឈ្មោលមួយមកធ្វើពិធី បូជាយញ្ញ រួច បព្វជិតនៃពិធីនេះ បានយកកាំបិតដែលប្រឡាក់ដោយឈាម នៅលើថ្ងាសនៃបព្វជិតLuperquesទាំង ១២ ឈាមនៅលើថ្ងាសនោះត្រូវបានដូត ឡើងវិញដោយក្រណាត់ឡែនបានជ្រលក់ក្នុងទឹកដោះគោជាមុន។ ខណៈនោះ

ហើយដែលយុវជនទាំង១២ បានសើចក្តាកក្តាយហើយបានរត់ទៅតាមដងផ្លូវ
នៃទីក្រុងរ៉ូម។ ម្នាក់ៗមានរំពាត់ខ្សែត្រីធ្វើពីស្បែកពពែ, ហើយពួកគេបានដេញវាយ
ដល់ពួកយុវតី ដើម្បីឲ្យពួកស្រីៗទាំងនោះកុំឲ្យមានភាពអា(ពពែជានិមិត្តរូប
នៃការឲ្យផល)។

Saint Valentin ឈ្មោះពិត Valentin de Terni (វ៉ាឡង់តាំងដឺទានី), ជាបព្វជិត
មួយរស់នៅទីក្រុងរ៉ូមនៅអំឡុងស.វ.ទី៣នៃគ្រិស្តសករាជ(គ.ស.) (ប្រភពខ្លះថា
គាត់ជាអេវ៉ែក(évêque))។ បព្វជិតដ៏គួរគោរពនេះ មានឈ្មោះល្បីក្នុងការរៀប
អាពាហ៍ពិពាហ៍តាមសាសនាគ្រិស្តហើយតែងតែជួយដល់គ្រិស្តបរិសទ្យណា
ដែលត្រូវគេធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ។ អធិរាជ Claude II le Gothique(ខ្លួនទី២ ឡឺហ្គោទីក)
, ដោយបានដឹងអំពីការប្រព្រឹត្តិរបស់ វ៉ាឡង់តាំង ក៏បានសម្រេចចិត្តចាប់
វ៉ាឡង់តាំង ដាក់ពន្ធនាគារ។នៅក្នុងបន្ទប់ឃុំឃាំង, បព្វជិតវ៉ាឡង់តាំងបានជួប
ជាមួយ Julia (ហ្សុយល្យ៉ា) កូនស្រីរបស់ឆ្នាំគុក។ យុវតីនេះខ្វាក់ភ្នែកតាំងពី
កំណើត បានរាប់អានគ្នាជាមិត្តជាមួយទណ្ឌិតនេះ។

បន្ទាប់មក នៅថ្ងៃមួយយុវតីនេះ បានភ្លឺភ្នែកនឹងមើលឃើញឡើងវិញ
នៅពេលដែលនាងកំពុងសន្ទនាជាមួយ វ៉ាឡង់តាំង។ វ៉ាឡង់តាំង ត្រូវបានគេ
នាំយកទៅបង្ហាញនៅចំពោះមុខអធិរាជភ្លាមៗ(Valentin ក៏បានព្យាយាម
បញ្ចុះបញ្ចូលអធិរាជឲ្យក្លាយជាគ្រិស្តសាសនិក តែមិនបានសម្រេច)។ អធិរាជ
ខ្លួនទីពីរ ក៏បានបញ្ជាឲ្យគេយកវ៉ាឡង់តាំង ទៅប្រហារជីវិតដោយគ្មាន
អាណិតអាសូរ។

នៅថ្ងៃទី ១៤ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២៦៩ វ៉ាឡង់តាំង ត្រូវបានពួកទាហានវាយធ្វើ
បាបជាខ្លាំង តែមិនព្រមស្លាប់ ក៏ត្រូវបានគេប្រហារជីវិតដោយកាត់ក្បាល។
បន្ទាប់ពីច្រើនឆ្នាំក្រោយមក នៅឆ្នាំ ៤៩៤ សម្តេចប៉ាប Gélase ទី១ បានសម្រេច
ចិត្តហាមឃាត់នូវការធ្វើបុណ្យ Lupercales នៅថ្ងៃ ១៥ កុម្ភៈ។ គាត់បានដាក់

ជំនួសវិញ គឺការធ្វើបុណ្យ Saint Valentin នៅថ្ងៃ ១៤ កុម្ភៈ គឺជាថ្ងៃដែល
វាឡង់តាំង បានទទួលមរណៈភាព។

គួរបញ្ជាក់ដែរថា ប្រវត្តិវិទូខ្លះបានដាក់ថា Valentin មិនបានកើតនៅ
គ.ស.ទី ៥ ទេ គឺគាត់បានកើតនៅរវាងពីរបូប៊ីស.វ.ក្រោយមកនៅយុគកណ្តាល
ដូចដែលយើងបានរៀបរាប់មកខាងលើនេះ,បុណ្យ Saint Valentinមិនមែនទើប
តែបង្កើតឡើងនាសម័យទំនើបនេះទេ។ អ្នករកស៊ីលក់ផ្កា នឹងអ្នករកស៊ីលក់
សូកូឡា គ្រាន់តែរកចំណេញពីព្រឹត្តិការណ៍ដ៏មានចំណាស់កាលតែប៉ុណ្ណោះ។
បុណ្យនេះគឺមានតាំងពីដើម នៃគ្រិស្តសតវត្សរ៍មកម៉្លេះ។

ប្រភព: www.histoire-fr.com ប្រែសម្រួលជាភាសាខ្មែរដោយ កូនខ្មែរបារាំង
ឯកសារជំនួយ: Dictionnaire Petit Larousse 1991 និង វចនានុក្រម បារាំង-ខ្មែរ
ភាគទី១ ភាគ ទី២ របស់លោក តិប យក់ នឹង ថាវ គន្ធី បោះពុម្ពនៅឆ្នាំ ១៩៦៤
ដោយបណ្ណាគារ ប៊ុត នាង។

បើគួរពុំគួរ សូមមេត្តាអភ័យទោស,
សូមអរគុណ